

JOKIOS PAŽANGOS GENEVOŠ KONFERENCIJOJ

DR. FIDEL CASTRO PASITRAUKĖ IŠ KUBOS VYRIAUSYBĖS VADOVŲ

PARODYS, KĄ APIE JĮ MANO PLAČIOSIOS MASĖS

HAVANA, Kuba. — Dr. Fidel Castro, Kubos revoliucinės vyriausybės galva, pasitraukė iš pareigų, norėdamas parodyti pasauliui, svarbiausia Jungtinėms Amerikos Valstybėms, kaip jį reaguos plačiosios kubiečių masės.

Vos tik šioji žinia buvo paskelbta prezidento Urrutia, kaip Castro gerbėjai suruošė Havanoje masinį susirinkimą, rodydami jam šimtprocentinį pasitikėjimą. "Fidel, mes eisime su tavim ir į mirtį", šaukė balsai iš minios.

Prezidentas Dr. Urrutia pareiškė miniai, susirinkusiai prie prezidentūros, kad Fidel Castro pasiliks ir ateity vyriausybės galva, jei tauta parodys, kad ji nepriima jo atsistatydinimo. Tauta dar labiau sukrito reikalaujanti, kad Castro liktų vyriausybės vadu.

Žinoma, grįš į valdžią

Visa tai, žinoma, baigsis Castro "apsigalvojimu" grįžti atgal į vyriausybės vadus, kadangi taip nori Kubos liaudis. Tikrenybė taip ir yra. Opozicija pra palyginti menka. Kaip, pasėkmingos revoliucijos vadas prieš gen. Batistos diktatūrą Fidel Castro dar ilgai naudosis populiarumu masėse.

Bus dar populiarsnis

Po šio atsistatydinimo ir grįžimo į premjerus, Castro pagrįstai pasijus esąs ne vien kubiečių, bet ir visų Karibų šalių laisvintojas iš diktatūrų. Kitą mėnesį bus suaukta Amerikos Valstybių Organizacijos (OAS) konferencija svarstyti neramią padėtį Vidurinėje Amerikoje. Beveik tikra, kad Kubos delegacijai vadovaus pats Castro ir konferencijoj reikalaus vienytis antidiktatūrinėms jėgoms prieš likusius despotus, visų pirma Dominikos generalisimą Raphael Trujillo.

Nepasitenkinimas Amerikoje

Fidel Castro vardui Amerikoje gerokai pakenkė pabėgęs jo aviacijos viršininkas majoras Diaz Lanz. Jis liudijo senato vidaus saugumo komitete, kad Castro, jo brolis Raul (armijos viršininkas) ir keletas ministrų yra komunistai, kad revoliucijos metais Sovietai gabenio jiems ginklus povandeniniams laivams, kad Orientės provincijoj buvo suimti Sovietų agentai revoliucionierių uniformomis, bet buvo tuoj paleisti, įsakius aukštesniems revoliucijos vadams.

Majoro Diaz Lanz parodymais dabar naudojasi eilė JAV laikraščių ir radijo stočių Castro revoliucijos ir jo vyriausybės komunistiškumui įrodyti. Prez. Eisenhoweris gana daug padėjo Castro, pareiškdamas, jog JAV vyriausybė tokių kaltinimų jam nemeta.

Japonijoj 41,000 komunistų

TOKIJAS. — Japonų komunistų partija savo laikraštį pasigyrė, kad narių skaičius nuo 35,000 1955 metais, pakilo iki 41,000. Geraisiais pokarimais laikais japonų komunistų partija turėjo 120,000 narių. (Katalikiškoji Italijoj, perpus mažesnė už Japoniją yra netoli 2 milijonų komunistų partijos narių).

IŠ VISO PASAULIO

Pabėgo haremo gražuolė

ROMA. — Jemeno 67 metų karalius (imamas), skrisdamas iš Italijos namo, pasigedo lėktuve vienos žmonos, Saudi Bint, ir paliepė lakūnui grįžti atgal į Romą. Jis Italijoj gydėsi trejetą mėnesių nuo įvairių ligų. Jis atsigabeno dalį savo haremo, 20 žmonių ir sugulovių, ir stiprią sargybą su plačiais kardais vaikyti smalsuolius krikščionis nuo jo atitvertos vilos užmiesty.

Prekyba vaikais

ROMA. — Viena italė sutiko atiduoti du savo vaikus iš aštuonių už \$324 adoptuoti bevaikiams amerikiečiams. Bet atskirti nuo 5 metų dukters ir 3 metų sūnaus buvo sunku. Motina aerodrome pareiškė vaikų "pirklių" advokatui, kad ji juos pasilaiko. Ši prekyba, kad ir legalizuota, sukėlė didelį triukšmą Italijoj. Dalyką svarstys parlamentas. Anadien 10 metų mergaitė be motinos pagalbos ėmė verkti aerodrome ir susilaukė pašaliečių paramos išvauduoti iš trijų palydovų, norinčių ją nugabenti į New Yorką.

Yankus dirba už \$36 per savaitę

ADELAIDE, Australija. — Maistingasis Michigano vištų auginimojas Stanley Yankus susirado raštininko darbą prekybos kompanijoj už \$36 per savaitę ir nuduoda esąs patenkintas. Darbas nekomplikuotas, be jokių rūpesčių. Ateity jis tikisi algos pakėlimo. Protestuodamas prieš JAV žemės ūkio nuostatus, už kurių sulaužymą jis buvo nubaustas \$5,000. Yankus pardavė savo ūkį už \$30,000 ir iškeliojo į Australiją su žmona ir 3 vaikais laimės ieškoti.

Priteisė iš unijos \$50,000 ir iš jos išdininko — \$5,000

Bausmė už teismo įžeidimą

ASHEVILLE, N. C. — JAV fed. teisėjas Wilson Warlick pareikalavo iš vietinės soferių unijos, kad ji sumokėtų 50,000 baudą už teismo įžeidimą.

Unijos skyriaus išdininkas Hugh Rutledge irgi nubaustas \$5,000. Teismas buvo įsakęs atšaukti streiką prieš vieną transportacijos kompaniją, bet unija nepaklausė. Jos atstovas Rutledge pareiškė, kad fed. teismas neturi tokios teisės. Teisėjas tai išaiškino kaip teismo įžeidimą ir nubaudė minėtomis sumomis. Unija bylą perdavė apeliaciniam teismui.

Chicago prekybos sąjunga, patenkinta dabartinės prekybos pramonės parodos pasiekimu, nutarė parodą suruošti ir ateinančiais metais. Parodą per dieną aplanko iki 80,000 žmonių.



Amerikos plieno darbininkų unijos prezidentas David J. McDonald (antras iš kairės) Morrisville, Pa., dalyvauja streikuojančiųjų piketuose, gaudamas "Lokalo 4889 Pirmojo Numerio piketo" titulą.

Prieš nemokamą gydymą pensininkams

KOVAI VADOVAUJA AMERIKOS MEDIKŲ DR-JA (AMA)

WASHINGTONAS, D. C. — Vadovaujant Amerikos Medikų Draugijai (AMA), veiki visi Amerikos laikraščiai stojo į kovą prieš kongreso nario Forando (dem. D. I.) pasiūlymą pagerinti pensininkų padėtį, suteikiant jiems laisvą gydymą.

Remiantis šiuo projektu, pensininkai būtų už vyriausybės lėšas gydomi 3 mėnesius ir operuojami. Pajamos susidėtų iš didesnio senatvės pensijos mokesčio. Pav. žmogus, gaunąs per metus \$4,800, mokėtų \$12 daugiau.

Tai kvėpia "socializmu"

Šio projekto priešininkai pagrįstai tvirtina, kad tai atsiduoda "socializuota medicina". Keista, kad dalykai, kurie atsiduoda komunistams, dažnai yra malonesni amerikiečio nosiai, negu socialistiniai gerovės įstatymai. Vakarų Europoj ir buržuazinės vyriausybės jau seniai įvedė nemokamą gydymą, ir ne tik pensininkams, bet visiems gyventojams. Anglijoj ir konservatoriai, grįžę į valdžią, nebedrįso panaikinti šių socialinių reformų, kurias įvedė socialistų partijos vyriausybė.

Reuther remia Forand projektą

Walter Reuther, automobilių darbininkų unijos prezidentas ir AFL-CIO viceprezidentas, pakviestas į kongreso komitetą pasakyti savo nuomonę, ramino gydytojų luomą ir kompanijas, kurios tunka iš laisvo, tai yra privatus žmonių draudimo, kad šis projektą priėmus, jų biznesis nenukentės.

Reuther prisiminė tuos laikus, kada jis organizavo unijų narių sveikatos apdraudą, prieš kurią tuoj šoko Amerikos Medikų Draugija. Bet unijų draudimo planas pasirodė per brangus darbininkams. Tačiau šiandien AMA prieš jį nebekovoja, ir neseniai savo suvažiavime pripažino, lygias teises ir lygią padėtį gydytojams, kuriuos nusamdo unijos savo nariams gydyti.

"Prievartos" draudimas

Dr. Frederick Schwartz iš Lansing (Mich.), pakviestas į kongreso komitetą kaip AMA atstovas, pareiškė, kad projektas nėra nei praktiškas, nei realistiškas. Jis nepamiršo ir dalyko socialpolitinės pusės. Esą laisvas draudimas per tai nukentės. Ligoninės prisipildytų ligonių, giminės mažiau rūpintųsi senaisiais šeimos nariais, manydami, kad tai vyriausybės uždavinys. Atrodo, kad Forando projektas bus atmetas.

Richard Nixon vešis

ISSSR adm. Rickover

Bandys išvelgti į komunistų atominius išradimus

WASHINGTONAS, D. C. — Vienas iš viceprezidento Richard Nixon palydovų į Sovietų Sąjungą bus admiralas Hyman Rickover, Amerikos atominių povandeninių laivų konstruktorius.

Nixon mano, kad jam bus suteikta proga pamatyti ir atominius Sovietų išradimus, pavyzdžiui, baigiamą statyti ledlaužį "Lenin", varomą atomine jėga. Turėdamas šios srities ekspertą, adm. Rickover, Nixon galės susidaryti tikresnį vaizdą apie Sovietų atsiekimus.

Lankantis SSSR vicepremerui Kozlovui Shippingporte, Pa., kur veikia laivyno atominė elektros jėgainė, ją parodė sveičiui minėtas adm. Rickoveris.

Važiuos ir Foy Kohler

Kiti Nixono kelionės palydovai ir patarėjai bus: JAV informacijos agentūros direktorius George Allen, prezidento brolis Dr. Milton Eisenhower ir Foy Kohler, valstybės sekretoriaus padėjėjas Rytų Europos reikalams. (Alto vykdomojo k-to nariai, lankydamiesi Washingtono šio mėnesio pradžioj, turėjo progos apkalbėti su Kohler ir Lietuvos laisvinimo kelius).

Sustiprino policiją negrų kvartaluose

Padąžėjo rasiniai kiverčiai

NEW YORKAS. — Policijos viršininkas Stephen Kennedy paskyrė daugiau policijos keturiems New Yorko kvartalams, kuriuose gyventojų daugumą sudaro negrai: Bedford-Stuyvesant Brooklyne, Pietų Jamaika Queens, rytiniame Bronxe, ir Harleme.

Deja, negrų teisių organizacija NAACP yra kitokios nuomonės apie policijos apsaugą. Ji sako, kad už padidėjusias rasines kovas Harleme daugiausia atsakinga yra policija. Policija liepos 6 dieną ten nušovė vienos negrų jaunuolių gaujos narių, Keletų dienų vėliau buvo peršauti du policininkai.

Rasių įtampos pavojingumą policijos viršininkas Kennedy apibūdino grėsmingesnę už atominę bombą. Kad toji įtampa numalšintąs pereitą savaitę, kitas — gegužės mėnesį.

VIENINTELIS VAKARŲ LAIMĖJIMAS - GROMYKO GRĮŽO SLAPTOM DERYBOM

SOVIETAI NENORI JUNGTINIŲ TAUTŲ PAGALBOS

ZENEVA. — Penktadienį užsienio reikalų ministrai trejetą valandų slaptai posėdžiavo Prancūzijos užsienio reikalų ministerio Couve de Murville viloj, bet be jokių rezultatų. Kadangi posėdis buvo slaptas, JAV delegacijos informatorius nieko daugiau negalėjo spaudai pasakyti, kaip pora žodžių "...jokios pažangos".

Vakarų delegatai kiek pralinksmėjo ketvirtadienį, kai Gromyko sutiko grįžti į praktikuo-tas konferencijos pirmojoj sesioj slaptas derybas. Antrajai konferencijos daliai prasidėjus, jis pareikalavo įleisti į slaptus posėdžius Rytų Vokietijos delegatus - patarėjus. Vakarai, jei nori, galėtų atsivesti Vakarų Vokietijos patarėjus - stebėtojus.

Atskirame pasitarime su Anglijos užsienio reikalų ministru Lloyd Sovietų atstovas Gromyko nusileido šiame procedūros ginče.

Nedalyvaujant vokiečiams

Penktadienį posėdis, pirmas slaptas nuo konferencijos atidarymo pirmadienį, praėjo be vokiečių delegatų dalyvavimo. Be jų keturi didieji pirmadienį tęs toliau slaptas derybas pas anglų užsienio reikalų ministrą Lloydą.

Antradienį bus viešas posėdis, dalyvaujant Vakarų ir Rytų Vokietijų delegatams. Tame posėdy paaškes, ką bus didieji atsiekę savo slaptose derybose.

Berlynas — vienintelis klausimas

Prisiminus Herterio planą, išdėstytą Vakarų šalių vardu konferencijai atidarant gegužės mėnesio pradžioj, matosi, kiek daug taktinio lankstumo parodė vakariečiai, bet prie susitarimo dar nė per plauką nepriartėjo.

Herteris išdėstė 7 punktų programą ir pareikalavo, kad Sovietai visus šiuos punktus priimtų. Klimpstant į nesutarimus, vakariečiai atjungė iš savo "ryšulio" Berlyno klausimą ir dabar nieko kito nebereikalauja, kaip atskiro susitarimo, garantijų raštu, kad Sovietai respektuotų jų teises Berlyne.

Tokio susitarimo pakaktų, kad užsienio ministrų konferenciją būtų galima užbaigti ir pranešti, kad toliau tuos sunkiusius dalykus spręs vyriausybių vadai — Eisenhoweris, Chruščėvas, Macmillan ir De Gaulle.

Gromyko elgėsi priešingai. Iš pradžių jis reikalavo sutvarkyti Berlyno klausimą, išprašydinti iš ten Vakarų karinės įgulas ir paskelbti jį "laisvu miestu". Dabar jis Berlyno klausimą sujungė su Vokietijos "vienijimu", su reikalavimu sudaryti bendrą Vakarų ir Rytų Vokietijų komitetą, kuriame būtų po lygiai delegatų, nežūrint, kad Vakarų Vokietija turi tris kartus daugiau gyventojų.

Malonėtų palaukti 18 mėn.

Jei Vakarai su šia sąlyga sutiktų, Gromyko sutiktų palaukti 18 mėnesių Vakarų Berlyniui paversti neutralizuotu miestu. Vakarai prašo ilgesnio laiko ir aiškios garantijos raštu, kad būtų po lygiai delegatų, nežūrint, kad Vakarų Vokietija turi tris kartus daugiau gyventojų.

Herterio patarimą paprašyti JT pagalbos saugoti Rytų ir Vakarų Berlyną nuo propagan-

dinių ir panašių provokacinių ekscesų Gromyko atmetė vakarykščiame posėdy, Vakarų Vokietijos pasitenkinimui.

B. Goldfine prašo teismą pasigailėt

Doleris ne visad laimi

WASHINGTONAS, D. C. — Bernard Goldfine, 68 metų, tekstilės fabrikantas iš Bostono, nebekalbėjo teisme, kad jis jaučiasi nekaltas dėl kongreso įžeidimo. Kitaip sakant, jis prieš kaltės prisipažinimą ir laukia už tai švelnesnės teismo bausmės. Šiaip jį galėtų nubausti 1 metus kalėti ir sumokėti \$10,000. Fed. teisėjas James Morris pažadėjo atsižvelgti į švelninančias aplinkybes.

Tai buvo skandalas

Bernard Goldfine, įkeliavęs į Ameriką prieš 60 metų iš Lietuvos, sukėlė užpėretais metais didžiausią skandalą. Būdamas dabar dideliu tekstilės fabrikantu, jis išsiskūkinėjo nuo mokesčių, neėmė vyriausybės reikalingų finansinių žinių, kadangi, anot jo paties išsireiškimo, Sherman Adams yra jo kisenė.

Sherman Adams, vyriausias prezidento Eisenhewerio padėjėjas, dažnai vadintas einančių prezidento pareigas, buvo priverstas dėl šio skandalo pasitraukti iš Baltųjų rūmų.

Kongreso komitetas tada pradėjo aiškinti Goldfino kompaniją slaptus ir viešus biznius. Jo atsakymas pristatyti kompanijų finansinius dokumentus ir nesuteikimas žinių į koimteto 16 klausimų buvo išaiškintas, kaip kongreso įžeidimas, už ką Goldfine turės dabar atsakyti. Tai bus jam pamoka, kad ne visad doleris laimi.

Jūra — esto tėvynė

Išlipti į krantą — uždrausta

NEW YORKAS. — Ketvertą metų estų pabėgėlis "Mr. A" praleido jūrose, negalėdamas niekur iškelti kojos iš laivo, nes jis buvo paskelbtas žmogum be tėvynės, be pilietybės.

Jo balsas pasiekė J. Tautas

Galiausiai apie šios estų šeimos likimą patyrė Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų direktorius Dr. Auguste Lindt. Kadangi nuo liepos 1 d. buvo paskelbti Pabėgėlių Metai, Dr. Lindt apeliavo į anglų sąžinę ir išgavo leidimą išlipti ir apsigyventi Anglijoj, kai jo laivas pasieks britų žemę.

Pabėgėlių metų proga Dr. Lindt susaukė Hagoj, Olandijoj, pasitarimą, kaip padėti kitiems 8,000 benamių jūreivių, kurie negali išlipti į krantą, nes kiekvienos šalies policija veja juos atgal į jūrą. Anglija, Belgija, Olandija, Vakarų Vokietija, Danija ir Prancūzija pasižadėjo žmoniškėmis akimis žiūrėti į šios rūšies pabėgėlių likimą.

Gražuolė Arlene Kay išskrido į Kaliforniją

Lietuvaitė Arlene Kay — Kraujelytė, Illinois grožio karalaitė, vakar, ketvirtadienį, 1:15 PM, iš Chicago didžiųjų lėktuvų, kartū su kitomis 10 gražuolių, išskrido į Kaliforniją, kur dalyvaus viso pasaulio gražuolių konteste.

Į aerodromą susirinko didokas žmonių būrys. Lietuvaitę palydėjo jos gimnazičiai, draugai ir pažįstami. Be tėvų, aerodrome, aišku, buvo ir senukai Šturmai, Aleksandras ir Ona. Jie buvo labiau susijaudinę, negu gražuolės tėvai ir kiti draugai. Jie augino Arlene, kaip tikrą savo dukrą; jie džiaugiasi josios laimėjimais, kaip visi kiti artimieji.

PAIEŠKOJIMAS

Pranas Radzevičius, 6207 So. Drexel Avenue, Chicago 37, Ill., paieško savo brolių Zigmą 19 m., Juozą 14 m., Laimučių 13 m., Viktorą 11 m. 1950 m. jie yra gyvenę Schwabisch Gmund arba Uhm stovyklose. Žinantieji ką nors apie juos praneškite kun. St. Santarui, 717 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.

Kviečiame visus savo draugus lietuvių tautai ten, kur jų sąskaitos F. S. L. I. C. įstaigos apdraustos iki \$10,000
ROSELAND STANDARD SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
10833 So. Michigan Avenue
Chicago, Illinois

Moderni, vėsinama koplyčia. Pilnas patarnavimas.

CORCORAN FUNERAL HOME
6150 CICERO AVENUE,
CHICAGO, ILLINOIS

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geriausio angli-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumačius, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai pristatytą 1250 puslapių angli-kai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas jums bus išsiųstas, jei pasinsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

RUOSIAME KELIONES PO VISĄ PASAULĮ

Lėktuvais, garlaiviais ir busais vežame ekskursijas į Europą, Rusiją, Afriką, Pietų Ameriką, Kanadą ir kitus kraštus pigiomis kainomis. Teikiame tiksliausią žiniąs, stumiamie palydovus. Kreiptis laiku arba žodžiu į Chicagoje vienintelį lietuvių kelionių agentūrą

WIDE WORLD TOURS, INC.
EVERGREEN PLAZA (95th and S. Western Ave.)
Phone: GA 2-6640 — Walter Rask-Raszauskas



Taisome keliamas duris
Dedam pamatus
Pakeliam namą
Atnaujinam priešaki
Itnaisom kambarius
pastogėje
Kambarius rusyje
Pristatom kambarius
Voniais ir virtuves

Atliekam cemento darbus
Tuckpointing
Plasteravimas
Nutašom akmenis
Dengiam stogą, sienas
Ivedam šilumą, vandenį
Elektrės laidus.



25 metų patyrimas. Žemos kainos. Darbas geriausiai atliekamas. FHA finansavimas. Nereikalingi įmokėjimai. Turim apsaugą, apdraudą.

PRANAS SALEMONAVIČIUS KONTRAKTORIUS

504 WEST 33rd STREET (netoli Normal Ave.)
Susitarimui tel.: Victory 2-3486

Lietuvių Apdraustų Taupymo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

- CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.**
4245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 38, ILLINOIS
Grovehill 6-7575
- CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.**
659 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
Yards 7-0145
- CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.**
2655 WEST 4TH STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-3083
- DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.**
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104
- ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.**
1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2
- UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.**
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

Radiacijos kankinys

Svedų Covenant ligoninėje, Chicagoje, guli 84 metų amžiaus žmogus, atvažiuojęs čia savo 92 operacijai. Jam turi būti pašalinami radiacijos vėžio suėstida dešinės rankos pirštai. Tai yra Dr. Emil H. Grubbe, X spindulių tyrinėjimų pionierius. 1895 metais jis apsidėginė radiacija, šiaudien beturi pusę veido, pusę nosies, nebeteri kairės rankos ir viršutinės lūpos, mažai bemažo, mažai begirdi ir yra vieništelis gyvas likęs iš tų laikų tyrinėtojų.

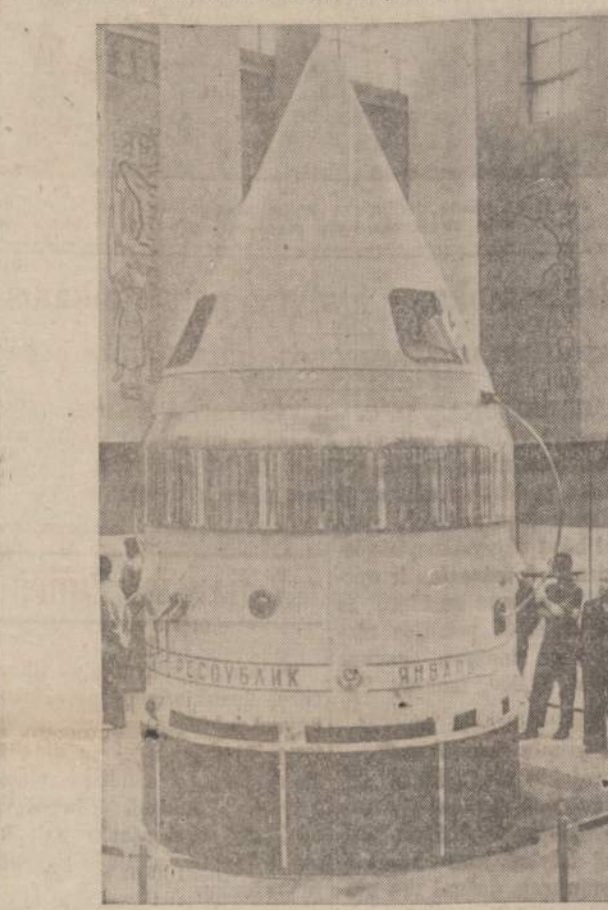
Daktaras Grubbe po 10 metų pirmą kartą papasakojo spaudai, kaip jis 1895 metais Gyvačių Upės Slėnyje, Idaho, atrado platiną ir pradėjo iš jos gaminti vacuum vamzdžius, vartojamus dujų skiediniams, tam darbai naudodamas merkuro (gyvsidabrio) pompą, nežinodamas, kad merkuras (mercury) yra spinduliuojas elementas. Tik kai tų pačių metų lapkričio mėnesį Wilhelm Roentgen paskelbė apie savo išrastas X spindulius, Dr. Grubbe suprato, kad jis yra tais spinduliais smarkiai apsidėginęs. 1896 metais jis jau turėjo pirmąsias žaizdas ir pradėjo daryti įvairius eksperimentus, ieškaat būdų radiacijai gydyti.

Paklaustas, ar dabar, žinodamas radiacijos pavojus, jis bedarytų tokius mokslinius bandymus, kaip darė nežinodamas, Dr. Grubbe atsakė, kad nedarytų, nes kentėjimas buvo per ilgas ir didelis. "Gau nu tūkstančius laišku, kuriuose tikintieji rašo, kad jie meldžiasi už mane, bet per visus tuos metus jų maldos nieko negelbėjo. Aš nebegaliu tikėti į asmeninio Dievo buvimą, kurs mylėtų žmones ir leistų žmogui per 64 metus kentėti skausmus, vargus ir trūkumus".

"Bet ar jūs žinote, kad šiandien su radiacijos pagalba jau galima išgydyti daugiau kaip 500 įvairiausių ligų", baigė daktaras kankinys, nusišypsodamas savo pusę veido.



Pieno fabriky kaminal be dūmų Jones & Laughlin Steel kompanijoj Pitsburge, kai darbininkai streikui prasidėjus išstato piketus.



Sovietų į menulį laivi raketos paskutinė dalis, išsifarty SSSR Maskvos parodoje, Mokslų Akademijos paviljone.

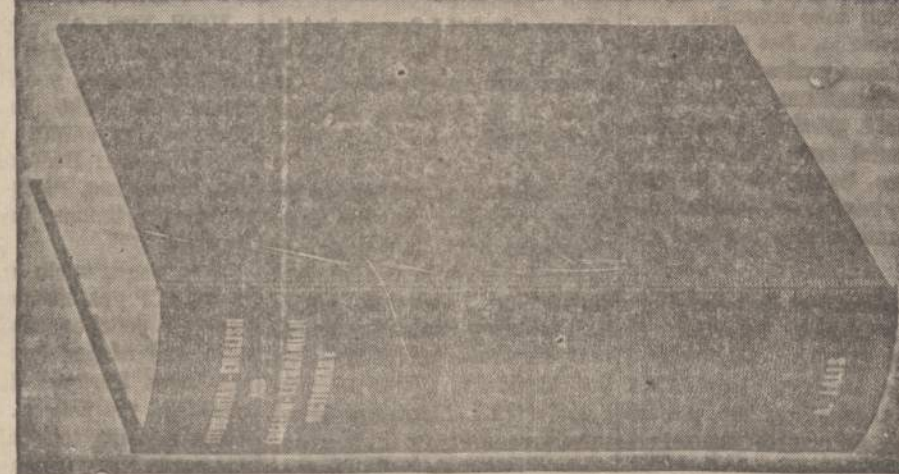
VISUOMENĖS MOKSLU, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS DARBAS

kritiškai stebi mūsų išsivijus, Lietuvos ir viso pasaulio gyvenimą. Prieš konservatyvią provincialistiką tradiciją DARBAS stato humanistines vertybes ir laisvą žodį.

5410 SIXTH AVE.
Brooklyn 20, N. Y.

Ligi 1958 metų pabaigos iliustruota trimėnesinė žurnalo DARBA galima užsisakyti sena kaina: \$2.00 metams, \$5.00 trejiems metams; studentams \$1.50 metams. Paskiras numeris 75 centai.

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS



A. Lelio Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškas žodynas yra plačiausias apimties ir praktiškiausias iš visų iki šio išėjusių žodynų.

Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti, 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, irištas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.

Sųskite čekį arba money orderį:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Telegrama Visas Pasaulis
LOVEIKIS
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Lanksmumo arba tūciesto valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapamės gėlės.
ROY R. PETRO (Putrament s)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8606 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausis ir Didžiausias Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radić programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kh.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse

NARIAI
Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS IR NAKTĖ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

- LEONARD BUKAUSKAS**
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMModore 4-2228
- VASATIS - BUTKUS**
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
- ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI**
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781
- ANTANAS M. PHILLIPS**
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
- STEPONAS C. LACKAWICZ**
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
- PETRAS P. GURSKIS**
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
- PETRAS BIELIŪNAS**
4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
- GEORGE F. RUDMIN**
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
- ALFRED VANCE**
1424 SO. 50th AVE., CINCERO
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9887
- P. J. RIDIKAS**
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKČINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. arba 2445 So. 14th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR. KETURAKIS

JAV — SOVIETŲ SAJUNGA

Tarpvalstybinių rungtynių proga

Šių kraštų kultūrinio bendradarbiavimo programoje sp. varžybinis kelias eina švariausiai ir tinkamiausiai ruožtu iš visų kitų pasirodymų. Jei kai kuriose to suartėjimo apraiškose yra per daug akis režiščios propagandos ir žemesnių politinių tikslų, kurie ir patiemis amerikiečiams degina akis, tai sportinėje plotmėje dar nesijaučia to nukrypimo. Mat amerikiečiai visus dešimtmečius pirmavę olimpiadose ir savo mažų teamų išvykose į visus pasaulio kraštus, o ypač į Europą, susikrovę vertingą kreditą fair play sportininkų ir svarbiausia visada pasaulinio lygio pasekmėmis.

Šis šeštadienis ir sekmadienis, t. y. liepos 18 ir 19 d. d., Philadelphiaje bus vienu iš istorinių sporto dienų Amerikos žemynė, nes didžiausias priešininkas lengv. atletikoje — Sov. S-ga, atvyksta tarpvalstybinių rungtynėms. Pernykštis susitikimas Maskvoje baigėsi tvirtu Amerikos vyrų komandos laimėjimu 126:109 tšk., t. y. net 17 tšk. skirtumu, o moterų amerikiečių, kurioms anie metai neteikė jokių vilčių, nelaukta stipriai pasirodė ir iš 10-ties rungtynių laimėjo net 4-rias, surinkdamas 44:63, atseit, — 19 tšk. Gana komiška atrodė, kad veik visu sovietinė spauda sumetė tų grupių davinis krivon (vyrų ir moterų kartu) ir va. šių 2 taškelių skirtumą, kuris yra iš moterų laimėjimo, skelbė pergale prieš amerikonus.

Šiometinis vaizdas, ypač vyrų

klasėje, labai mažai kuo keisis, nes iš dabartinių turimų davinų spėjimai aiškūs ir mažai kur netikėtųmų vargu ar bus, tik skaudžiausia patiemis amerikiečiams, kad oficialūs pasaulio dešimtkovos rekordistas, juodukas Rafer Johnson auto katastrofoje buvo sužeistas ir gydos, todėl rusų Vasiljev Kuznecov, kuris neseniai pasiekė naują pasaulio rek. dešimtkovoje ir laukė atsigriebimo amerikiečių namuose, nebus stipresnės konkurencijos, nes tiek sekantis rusas ar būsimeji du amerikiečiai nėra pajėgūs perkopti 8000 tšk. Si rungtis, kaip garbingiausia ir vertingiausia sportininko sugebėjimų pasirodymo tribūna, JAV komandai išlysta iš rankų ir greičiausiai šie 1959 m. jau nieko realiesnio ir neuos.

JAV rinktinės sudėtis jau senai paskelbta ir pačios atrankos bazė buvo neseniai praveštų krašto p-bių nugalėtojai. Tiesa, p-bių metu, ypač II-ją dieną liepingas oras, nubraukė ir pasekmių iškilimo koeficientą, bet bendras vyrų kl. pajėgumas yra itin stiprus.

Bėgimuose, įskaitant 100, 200, 400 ir 800 mtr. nuotoliuose, veik dvigubas laimėjimas, t. y. I ir II v. atiteks. JAV vyrams. Taip pat klūtiniams 110 mtr., o gal dvigubas ir 400, plius abiejų — 4 x 400 m. estafetė. 1500 mtr., kuriame greičiausiai ir mūsų Pipynė bus (nors ką tik praveštų Znamenskio vardo varžybų Maskvoje,

davinų ir neturime), nes jo šiųmetinė forma klasifikavo jį tarp 1—3 v. v. Sov. S-gos šio nuotolio bėgime, greičiausiai išsilygins, nors amerikiečiai namie būdami ir stipresni pusės mylios bėgimo atstovai, turi daugiau galimybių. Pradedant 3000 mtr. klūtiniu, 5000 ir 10,000 mtr. eis tikru ir tvirtu grobiu rusų sportininkų. Nors rusų rinktinėje ir nėra pasaulio rekordisto Kuz, bet Piotr Bolotnikov, kurio nuotrauka tilpusi eilėje amerikiečių sp. laikraščių, nesunkiai spaudžia 10,000 m. apie 29:40 min. ir 5000 lygiai 14, o gal net ir žemiau. Nei mažasis išvermingasis Truex, nei Dellinger (nors ir ponas karininkas), nepajėgs išlaikyti to greičio ir jėgos, kuris bus jiems diktuojamas.

Mėtymų rungtyse, kaip rutulio stūmimo ir disko metimuose, dvigubi indėliai amerikiečių sąskaiton, o ietis ir kūjis, jei naujasis pasaulio rek. ietis metė Cantello pasispaus per 80 mtr., o garbingasis Connolly kūjį įsukė per 65 mtr., tai ir šios rungtys taps laimėjimų lentelėje. Pereinant prie šuolių, su dideliu kreditu, atseit, I ir II v. turi būti karties rungtis, o į tolį ir į aukštį, greičiausiai išsilygins, nors juodukas Dumas (į aukštį) turi spirtis per 2,10 m. jei garantuotų kraštui pergalę prieš dominuojančius rusus. Trišuolis, neabejotinai bus gražiai dvigubas rusų pergalės pasirodymu, kur šuolininkai žymės virš 16 m., nors amerikietis Andrews šimet pasiekė 15,98 mtr. ir rimtu kandidatu į pilną 16—16,30.

Ėjime 20 klm., aiškios vietos abiejų rusų ėjimų.

JAV moterims, kiek apytikriai abiejų kraštų davinis teko perverst, nesimato nei vienos pergalės, jei mažas netikėtumas būtų 100 ar 200 mtr. bėgime, o gal ir 4 x 100 estafetėje. Mūsų pasaulio rekordistė Zalogaitytė-Kalėdienė greičiausiai nebus, nes jos šiųmetinės pasekmės žymiai atsilikusios nuo eilės rusių, kurios lengvai traukia per 52—54 m. Ir šią savaitę gautame laiške iš Lietuvos (mūsiškių dalyvavimo klausimu buvo teirautasi) minima, jog Zalogaitytė atkrepta dėl tokio negalavimo, kuris veikia ir į jos šiųmetinę pasekmių eigą.

Kadangi tarpvalstybiniuose lengvosios atletikos susitikimuose vyrų ir moterų klasės niekada nebuvo ir nėra sumuojamos, todėl ir pati pergalė JAV vyrų neabejotina.

Ar lauktina pasaulio rekordų šiame susitikime?

Kaip jų galėtų būti ir garbingoje dešimtkovoje, 4 x 100 vyrų estafetėje, rutulio stūmimo, o geram orui esant ir puikiai formai, galėtų kristi ir Owenso šuolis į tolį, nes trys būsimeji varžybų dalyviai sukasi tarp 7,95—8,01 m. Moterų viltis pasaulio rek. tai šuolis į tolį, nes kitose ryngtysė visos pasekmės

yra itin iškilios ir bent šiuo metu mažai ką galima išspausti. Jeigu garsusis kūjo metikas Bob Backus yra lietuvis, tai jį matome rinktinės sąraše kartu su pasaulio rek. Connolly, ginančius šio krašto spalvas.

Linkime, kad šios rungtynės tikrai turėtų tikros sportinės dvasios saitus ir vėliau nelivirstų ano krašto spaudai žemo gyrimosi laimėjimu.

Ivairios sporto žinios

Europos zonos baiginiams Daviso taurės susitikime, Ispanija 3:2 nugalė Angliją.

Tarptautinį Aacheno jojimo turnyrą laimi italas Piero d'Inbeo, o pavienio meisterio vardą čiumpa amerikietis W. Steinkraus.

Wimbledono lauko teniso meisteriai

Vyrų vienetas — Alejandro Olmedo USA.

Vyrų dvejetas — Frazer Emerson, Australija.

Moterų vienetas — Maria Esther Bueno, Brazilija.

Moterų dvejetas — Arth Hard, USA.

Mišrusis — Hard - Laver, Australija.

Pasaulio rekordistė šuolį a. Jolanda Balas vėl persirito 1,80 mtr.

Europos rekordistas 110 m. klūtiniame, Martin Lauer Zuiriche triuškina pasaulio rek. ir žymi net 13,2 s. Tai būtų didžiausias lūžis JAV klūtinių hegemonijoje, kai europietis diktuotų šios rungties rekordų istoriją.

Afrikietis Abdu Seye Paryžiuje žymi 10,2 100 mtr. nuotoliumi ir tuo pakartoja Europos rek. Jis startavo už Prancūziją, todėl rek. jam bus užskaičytas.

Ką tik praėjusiam Wimbledono lauko t. turnyre dalyvavo ir rusai. Žaidikas Tomas Lejus (taip žymi amerikiečių sp. spauda), vieno australo teigimu, yra nauja ir greitai kylanti pasaulinio masto pajėga. Pagal pavardę tikrai tai ne rusas, bet mūsiškis ar latvis.

"Tarpvalstybiniame" lengv. atl. susitikime tarp Rytų Vokietijos — Anglijos, laimėjo vokiečiai 108:104 tšk.

Clevelande pravestame jaunųjų taip vadinamam "Youth Fitness" programoje, patikrinimui dalyvavo vaikai 6201 ar 53% (viso vaikų to amžiaus 11,770), mergyčių 6211 ar 57% (viso 10,938). Įdomu ar žaibo sp. klubo jauniai apie tą žino ir kiek jų dalyvavo?!

Tokioje ir Insbrukas yra 1964 Olimpiados ir žiemos olimpinų žaidimų miestai.

GALIMYBĖS BIZNIUI

Firma, turinti leidimą priimti ir persiųsti dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitas SSSR dalis čia apmokant muitą, ieško asmenų, kurie galėtų firmos vardu tuos siuntinius priimti, asmenų, kurie turi visuomenėje pasitikėjimą ir populiarumą ir galėtų vadovauti tos firmos skyriams.

Tokie asmenys, suteikdami apie save informacijas, turi rašyti Box 4807, šio laikraščio administracijai.

Nesudeginkime savo namų

Labai dažnai namų savininkai, patys to nenorėdami, padėga savo namus. Padėga todėl, kad nesutvarko elektros laidų. Niekam ne paslaptis, kad elektrą yra ugnis. Kol ji eina gerai įvyniotomis vielomis, jokio pavojaus nėra, bet kai tos vielos susidėvi, tai gali kilti gaisras.

Visi žinome, kad maža pūpukė (vamzdeliu) daug vandens negausime. Kur reikia daugiau vandens, ten įdedame ir storesnę paipą. Tas pat turėtų būti ir su elektra. Kai reikia daugiau jėgos, tai turime įdėti vielą, kad didesnis jėgos kiekis galėtų ateiti.

Bet namų savininkai vielos nepakeičia. Jie pakeičia tik tai fiuzą. Vietoj 15 amperų fiuzo, jie įdeda 30 amperų. Fiuzas neįsėda, bet susidaro pavojus visoms vieloms ir visam namui. Kada mažu vamzdeliu varai daugiau vandens, tai tas vamzdis sprosta. Bet kai plona elektros viela varai daugiau jėgos, tai ta viela įkaista ir užsidega. Jeigu įkaitimas vyksta tarp sienų, tai nepastebime, kai namo sienos pradeda liepsnoti.

Kad išvengtume panašų nelaimių, tai reikia laiku pakeisti senus laidus. Šį darbą atlieka patyrę specialistai. Geriausia kreiptis į V. Geležinį, kuris dirba didelėje Action Electrical Sales kompanijoje, 3021 W. 63rd St. Telefonu su juo galima susišniti REpublic 7-3410.

Geležinis (Sk.).

Union 6-9206
Baltic Hotel
7643 HARDING AVENUE
MIAMI BEACH 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJURIO
Sophie ir Bernice Welicks

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISU LIETUVISKU KOLONIJAU SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVE

4938 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

SPECIALUS ISPARDAVIMAS

Sudedama lova su vidujinių spyruoklių matrasu \$149.95
3 vietų mieg. setas su vidujinių spyruoklių rėmuotu matrasu; 2 vanity lėmpos, 2 pagalvės, 1 kilimėlis.
Viskas tiktai \$129.95
Puslėtos gumos supamoji \$ 49.95
21 col. Console televizijos setas \$ 99.95
Elektros vėsintuvai \$4.95 ir daugiau.

Turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių rakandų, televizijų, elektros vėsintuvų, lempų, radijo ir kitų namų apyvokos priemonių.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Pradedant liepos 5 d. ir baigiant rugsėjo 6 d. sekmadieniais uždaryta.

CHICAGO SAVINGS & LOAN BENDROVEI praėjus pusmetis buvo didžiausio biznio pusmetis. Per pirmus 6 mėnesius bendrovės turtas paaugo virš \$6,500,000. Visas bendrovės turtas dabar yra didesnis, negu \$36,000,000. Per tą patį laiką padarėm naujų paskulų daugiau negu \$7,800,000 sumai. Visa bendrovės piniginė apyvarta per šiuos 6 mėnesius buvo apie \$25,000,000. Taigi, kaini iš skaitmenų matote, pas mus yra didelio biznio apyvarta.



Chicago Savings įstaigos vidaus vaizdas. Dešinėje matome laiptus, kuriais lipama į antrą aukštą, kur paruošiami dokumentai paskoloms. Paveikslas viduryje matome žemyn einančius laiptus. Apačioje yra salis susirinkimams, seifai, vauktai. Toliau į kairę matome elevatorį, kurio galima pasiekti antrą aukštą arba rūsy.

CHICAGO SAVINGS bendrovės valdyba ir direktoriai taria širdingą ačiū visiems taupymo ir skolinimo nariams. Maloniai kviečiame visus ir toliau su mumis bendradarbiauti. Ypatingas kvietimas eina tiems, kurie pas mus dar netaupo. Pasidėkite savo taupomus pinigus į vieną taupytojų patogumui moderniausiai įrengtų finansinių įstaigų. Kiekvieno indėlio saugumas Jungtinių Valstybių Įstaigos yra apdraustas iki \$10,000. Savo santaupas pas mus padėjusieji gaus ne tik tai malonų patarnavimą, aukštą dividendą, bet veltui dar eilę patarnavimų, už kuriuos daugumoje kitų įstaigų turėtų mokėti.

SPECIALI PROGA: Liepos (July) mėnesį iki 15 dienos padėti pinigai gaus dividendus už pilną visą mėnesį.

Liepos mėnesį bus išdalyta daugiau tūkstančių dolerių vertės dovanų tiems, kurie arčiausiai atspės, kiek yra centų mūsų įstaigos lange išstatytame inde. Siame centų spėjime gali dalyvauti tik tai suaugusieji.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Avenue Phone: GRovehill 6-7575
ATDARA PIRMADIENI, KETVIRTADIENI IR PENKTADIENI IKI 8 VAL. VAKARO.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME
1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI Keičiuolame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1082
B. R. PIETKIEWICZ, prec. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.



PASITARNAUKITE SAVO DRAUGAMS!

Mes gerokai paūgėjome mūsų taupytojų, patenkintų mūsų patarnavimais, rekomendacijų dėka. Jei esate mūsų kostumeris, pasidėkite savo draugams apie gerus mūsų patarnavimus, vertingą pelną ir apdraustą saugumą, kurį gaunate betaupydami pas mus. Jeigu dar nesate mūsų kostumeris, tai pirma proga užeikite pas mus ir įsitikinkite. Visuomet mielai Jus priimstme.



UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Tel.: HAYmarket 1-2028

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN NEWS

Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.,
1737 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	Kitose JAV vietose ir Kanadoje metams \$11.00 pusei metų 6.00 trims mėnesiams 3.50 vienam mėnesiui 1.25
7 cents per copy, 10c. on Saturday Dienraščio kainos:	Užsieniuose metams \$14.00 pusei metų 7.00 vienam mėnesiui 1.50
Chicagoje metams \$13.00 pusei metų 7.00 trims mėnesiams 4.00 vienam mėnesiui 1.50	Naujienos eina kasdien, šakiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia atsiųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.
NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmdieniais — iki 12-tos.	

Su Nixonu kelias Rickover

Vice-prezidentas Richard Nixon praneša, kad su juo važiuos į Rusiją vice-admirolas Hyman G. Rickover, JAV atominės submarinos išvystymo "tėvas".

JAV vice-prezidentas tikisi turėsįs progą apžiūrėti sovietų atominis įrengimus pramonės bei susisiekimo reikalams, ir jam bus labai patogū turėti tokį ekspertą patarėją, kaip Rickover.

Nixon išskris į Maskvą ateinančią savaitę. Jo tiesioginė misija yra atidaryti Jungtinių Amerikos Valstybių parodą Maskvoje. Be to, jisai ketina aplankyti Sovietų Sąjungoje stambesnius miestus bei pramonės centrus ir kitas įdomesnes vietas.

Jau buvo pranešta anksčiau, kad su juo kelias prezidento brolis Dr. Milton Eisenhoweris. Dabar prie tos grupės prisidėjo dar JAV Informacijos Agentūros direktorius George V. Allen, valstybės sekretoriaus padėję pavadotojas Europos reikalams Foy D. Kohler ir 15 prezidento patarėjų Maskvos parodos klausimais.

Vice-prezidento Nixono delegacija, kaip matome, bus stambi ir susidės iš žymių asmenų. Direktoriaus Alleno įjungimas rodo, kad Nixono kelionė bus plačiai reklamuojama.

Foy D. Kohler, su kuriuo prieš dvejetą savaičių turėjo pasikalbėjimą valstybės departamente, Washington, ALT Vykdomasis Komitetas, buvo prieš 10 metų pirmas "Voice of America" direktorius; dabar jisai eina Europos reikalų viršininko pareigas. Jisai bus Nixono patarėjas Europos politikos reikalais.

Iš to galima numanyti, kad vice-prezidentui bus pavesta neoficialiai pasikalbėti su Kremliaus ponais ir politikos klausimais. Tokie pasikalbėjimai kartais duoda daugiau vaisių, negu viešos konferencijos.

Bet svarbiausias Nixono kelionės tikslas liečia jo kandidatūrą į Jungtinių Valstybių prezidentus 1960 m. rinkimuose. Kad jisai gautų nominaciją republikonų partijos konvencijoje ir paskui galėtų kandidatuoti su vilimim laimėti, jisai turi įgyti vardą asmens, nusimanančio apie pasaulio reikalus. Pernai šituo tikslu jisai važinėjo Pietų Amerikoje, dabar keliauja į raudonąją Kremliaus imperiją. Maskvoje jisai, be abejonės, bus sutiktas geriau, negu Guatemala sostinėje.

Yankus neūkininkauja

Stanley Yankus, kuris pardavė savo vištų farmą Michigan valstybėje už \$30,000 ir pereitą gegužės mėn. iškeliavo į Australiją, ieškodamas "laisvės", — dirba dirbtuvės ofise Adelaida mieste, kaip klerkas, ir gauna \$36 už savaitės darbą.

Prof. Dr. med. Pranas Gudas - Gudavičius

Pagal jo atpasakotus atsiminimus užrašė Dr. V. Tercijonas

9. Su tais rusų valdininkais, kurių ne vienas liko Vinco Kudikio satyroms, Dr. Gudavičius turėjo nemažai reikalų laike 1905 m. revoliucijos ir vėliau, kada įsigalėjo reakcija ir teko gelbėti savo šeimos narius — brolių ir seserį nuo caro valdžios keršto ir padėti kitiems žmonėms atsiginti nuo valdininkų savivaliavimo. Toj neįgiamų tipų galerijoje išsiskiria Kauno gubernatorius Veriovkinas, kuris buvo daugiau žmoniškas ir kaip administratorius paliko tarp lietuvų geresnių atsiminimų. Vienok Dr. Gudavičius apie jį palyginant mažai prisiminė, jis daugiau liečia žemesnius rusų valdininkus, tarp kurių buvo ir išimčių.

1905 m. revoliucijai įsigalėjus, Eržvilke buvo suruošta demonstracija gruod. mėn. pabaigoje. Kalbėjo asmuo pavardė Sipavičius (tai buvo ne tikra jo pavardė). Buvo pavartota todėl, kad Dr. Sipavičius buvo išgarsėjęs daugely vietų kaip prakalbų sakytojas ir jo pavardė vadindavo ir kitus kalbėtojus. Dr. Gudavičius toj

Jisai yra 40 metų amžiaus, turi žmoną ir tris vaikus.

Ameriką jisai apleido dėlto, kad nebegalėjo pakeisti valdžios kišimosi į fermerių reikalus. Už tai, kad jisai pasisėjo "perdaug" kviečių savo vištoms lesinti, federalinė valdžia uždėjo jam \$5,072 pabaudą.

Valdžios reguliacijos fermeriams Australijoje yra bene griežtesnės, negu Amerikoje. Todėl Yankus turėjo tenai eiti į fabriką. Bet jisai sakosi nenusimenąs. Kai prieš 20 metų jisai pradėjo dirbti fabrike Chicagoje, jisai gaudavo \$11.50 mažiau savaitinio atlyginimo negu kad uždirba dabar Australijos fabrike. Jisai tikisi netrukus geresnio darbo.

Gerai, kad žmogus nenustoja vilties. Bet darbas fabrikuose Australijoje, kaip ir Amerikoje, yra labiau reguliuojamas, negu žemės ūkyje. Tokios laisvės, apie kokią Yankus svajoja, jisai nesuras, — nebeint jam pasiųktų įsteigti savo fabriką. Tokiu atveju jisai reguliuotų savo fabriko darbininkų darbą.

APŽVALGA

JAV NUSISTATYMAS LIETUVOS KLAUSIMU

"Darbininkas" cituoja ALT Vykd. Komiteto žodžius, kad valstybės departamente pareigūnai pasakė (liepos 7 d.) lietuvių delegacijai, jog valstybės sekretorius Herteris esąs "nustatęs nedaryti Lietuvos pavergėjams jokių nuolaidų, kurios galėtų pažeisti Lietuvos teises". Brooklyno laikrašties rašo:

"Jei taip, tai Herteris tęs savo pirmtako Dulles politiką šį pareiškimą priiman su pasitenkinimu, nes jame išreiktas nusistatymas Lietuvos atžvilgiu griežčiau, negu pats Herteris tai išreiškė Berlyno atžvilgiu".

Šita kryptis, sustiprėjusi ypač po 1955 metų Ženevos konferencijos, galėjo palaipsniui privesti prie labai nemalonių mums pasekų.

Jei naujasis valstybės sekretorius būtų tos krypties laikęsis, tai ALT Vykd. Komiteto pasikalbėjimas valstybės departamente šį kartą būtų praėjęs ne tokioje draugingoje atmosferoje, kokioje jisai praėjo ir, veikiausia, nebūtų buvę išgirsta tokių aiškių ir teigiamų pareiškimų, kokius padarė lietuvių delegacijai departamento atstovas.

Išpūdis buvo, toks, kad sekretorius Herteris grįžta į "laisvinimo" politiką, kurią jo pirmtaką buvo beapleidžias. Ar Herteris turės "laisvas rankas" vesti ją toliau, parodys ateitis ("bosas" vis dėlto yra JAV prezidentas).

Būdinga yra tai, kad valstybės departamentas šį kartą pats išreiškė norą pasimatyti su ALT atstovais ir su jais pasikalbėti.

Pasitarimai su veiksniais

ALT Vykd. Kom. pranešime spaudai buvo paminėti ir pasitarimai su "veiksniais". "Darbininkui" labiausia rūpi du klausimai, kurie tuose pasitarimuose buvo diskutuoja-

Politikos kryptis

Bet vėliau ta "laisvinimo" politika Washingtono emė at-

L. KANČIAUSKAS

Šiandieniniai vaizdai ir nuotaikos ARGENTINOJE

Kasdieninė spauda ir radijas, visame pasaulyje mini Argentinos vardą, ir daro spėliojimus, kas ir kada Argentiną išves iš dabartinio vidaus gyvenimo chaoso, į kurį tokiu smarkiu tempu įvedė dabartinis prezidentas Arturo Frondizi ir jo nuolat besikeičiantį vyriausybę. Aišku, tam viskam pradžių padarė buvęs diktatorius Juan Peron, kuris, gudriai mulkindamas liaudį, tuštino valstybės išdą ir krovė aukso dolerius savo sąskaiton į užsienio bankus, nes puikiai numatė savo ateitį. Kol buvo prieita prie naujo prezidento rinkimų, kraštą valdė laikinas prezidentas ir daugiausia iš kariuomenės eilų sudaryta vyriausybė. Jiems po revoliucijos gerokai kraštą susmukdyta nebuvo lengva atstatyti į tvarką, nes didelis skaičius Perono garbintojų nenorėjo paklusti ir laukė kada Peronas sugrįš. Laikiniai vyriausybei teko griežtiis gana griežtų priemonių, k. a., mirties bausmės laikino įvedimo, kad sutramdytų peronistus su komunistais bendromis jėgomis siekiančius grąžinti pabėgusį diktatorių Juan Peron. Tik tokiomis priemonėmis, palyginus per trumpą laiką, Argentinoje buvo atstatyta tvarka ir sunormalintas gyvenimas, bet už tai peronistai su komunistais laikinąją vyriausybę vadindavo žmogžudžiais ir kitais bauriais vardsais ir vis reikalavo paskubinti prezidento rinkimus. Taip pat konstitucinių prezidento rinkimų laukė visa tauta, nes vis tikėjosi, kad pagal demokratų principus išrinkus prezidentą krašte išnyks ar bent su mažės įvairūs sunkumai, nesklandumai, ir žmonės galės lengviau atsikvėpti po įtempių.

Kada prasidėjo priešrinkiminė agitacija kiekviena partija, išstaciui kandidatus, pradėjo žinoti buvusio diktatoriaus negeroves, revoliucijos pasekmes, kurių dėka liaudis pajuto daug sunkumų ir pan. Agitacijai kalbų besiklausan, darėsi džiugu, kad vienos ar kitos partijos kandidatai laimėjęs bus labai gerai ir malonu gyventi Argentinoje.

Deja, buvo tik tušti propagandiniai plepalai, ir tikslas jų kuo daugiau savo pusėn patraukti balsuotojų. Radikalų partija, kuri jautėsi stipriausia, net savo tarpe taip suskirta, kad buvo prieita skilimo ir abi pusės išstatė kandidatus. Vienoje iš tų pusių buvo išstatytas ir dabartinis prezidentas Arturo Frondizi, kurio kandidatūra silpnio antrosios pusės kandidatas Dr. Balbin.

Prieš pat rinkimus Frondizi (ar tai nujaudamas pralaimė-

Kultūrinis bendradarbiavimas

Vadinamas kultūrinis bendradarbiavimas su "tarybiniais" elementais tai atskira tema, kuriai išgildinti reikėtų ilgakos disertacijos.

Konkretus klausimas buvo kilęs, kai komunistai emė skelbti, jog į Ameriką atvažiuoja iš "Tarybų Lietuvos" meninkai, kurie čia gastroliuosią lietuvių kolonijose. Bet paaiškėjo, kad tai tuščias burbulys. Į Jungtines Valstybes gali atvykti iš anapus Geležinės Uzdangos tik tie amerikiečiai, kuriems Maskvos valdžia išrūpina visas, kaip Sovietų Sąjungos piliečiams. Ji sovietų meno ansambliuose pasitaiko įmaišyti ir keli lietuviškai kalbantieji amerikiečiai, tai nėra ko dėl to jaudintis. Juk tos "plachiosios tėvynės" menininkų eilėse yra ir ukrainiečiai, ir armenų ir kirgizų. Koks čia reikalas kam nors į tai kištis? Amerikos sportininkų grupė ir meno ansambliuose, kurie važiuoja į sveitimus kraštus, taip pat būna visokių tautybių bei rasų atstovų.

Okupuotos Lietuvos kultūrininkai negali įvažiuoti į šią šalį, nes Jungtinės Valstybės okupantų režimo nepripažįsta, o laisvų menininkų, rašytojų ar ba sportininkų šiandien Lietuvoje nėra.

Kaip minėjau, už Frondizi atidavė savo balsus apie du milijonai peronistų ir komunistų, arba geriau pasakius peronizmui ir komunistui prijaučiančių, nes tikrųjų vieni ir kiti yra tik saujelė. Visi tokie džiugavo ir garbino Frondizi, vadindami jį teisingu iš teisingiausiu ir t. t. Deja, nežilgo daugelis pradėjo nusivilti, kai pridedėjusių laisvių vis nematydavo. Tada buvo pradėta griežtis teroro ir norėta jėga tą laisvę išreikalauti. Na ir sproginėjo bombos, degė autobusai, tramvajai, buvo sabotažuojami geležinkeliai ir t. t. Tais savo veiksmais tik sau blogiau pasidarė, nes galutinai prarado ir tą laisvę, kurią turėjo prieš Frondizi į prezidentus išrinkimą. Kariuomenė atkreipė savo dėmesį, ir jos spaudžiama pati vyriausybė (suprasdama, kad galima prieti leidžiant laisvai veikti peronistų ir komunistų partijoms), griebsi suduoti galutinį smūgį ir visiškai uždare peronistų bei komunistų partijas.

Tačiau tuo viskas neužsibalė. Prasidėjo sindikatų judėjimas, kuris reikalavo darbininkams aukštesnių atlyginimų ir grąžinimą laisvės suimtosiems sindikatų vadams, kurie buvo įtartai kaip peronistai ir komunistai, dalyvavę darbininkų kurstyme sabotažų, teroro arba streikais, kas apšunkino vyriausybės darbą siekiant krašte atstatyti prarastą lygsvorą. Užėjo streiku banga, kurių daugumas buvo grynai politinio pobūdžio, ką patys darbininkai suprato ir emė tokiems streikams priešintis. Daugelis darbininkų kariuomenės apsaugoje ėjo į darbus ir dėl to daugeliu teko skaudžiai nukentėti nuo neįmančių ir darbus. Teko net į kiekvieną autobusą statyti prie šoferio ginkluotą kareivį, kad neužpultų peronistai su komunistais.

(Bus daugiau)

Eržvilko demonstracijoj negalėjo dalyvauti, nes buvo išvykęs į Kavolį ir Džiugo kaimus, kur tuo laiku siautė vakų difterijos epidemija. Jis visą dieną ten praleido skiepydamas vaikus. Į demonstraciją nuvyko jo dvi seserys Kotryna ir Stefanija. Pirmiau buvo pasakyta prakalba prieš rusų caro valdžią, po to uždaryta valsciaus ir pašto įstaigos. Kažkas iš minios pasiūlė uždaryt ligoninę, kuri buvo apie 2 kilometrai nuo miestelio. Agitatoriui atsisakius pėsčiam eiti, jį nuvežė abi Gudaitės iki ligoninės, kuri buvo uždaryta, caro portretas nuimtas. Į ligoninę su žmonių minia buvo įėjusi Stefanija, o Kotryna liko prie arklių. Ligoninės felčėris, rusas Uskov, išvyko į Jurbarką ir pasiskundė žandarams. Buvo užvesta byla. Supainiojo vardus ir asmenis: vieton Stefanijos byla buvo iškelta Kotrynai.

Kiti šeimos nariai

Vyresnysis brolis Jonas, kuris išėjo dvi klases Mintaujos realinės mokyklos, atsisakė ten toliau mokytis ir perėjo į Raseinių 4 klasių mokyklą, kurią baigė ir paskui ūkininkavo Rimšų ūky. Vėliau po motinos mirties jis apvaldė tėviškę Steponavą, o Rimšai teko jauniausiam broliui jau nepriklausomybės laikais.

Sesuo Kotryna ištekėjo už bajoro Gedvilo, pakliuvo už 1905 m. revoliuciją į ka-

liu gražiu mostu.

Po sesers bylos Gudavičius su advokatu Stašinskiu nuvyko pas Zubovą, kurs gyveno Ginkūnų dvare prie Šaulyi, jam padėkoti už pasiūlytą pagalbą ir sykiu pietavo ir susipažino su juo. Grafo Zubovo pasiūlytu užstatu pasinaudot nereikėjo, nes tai buvo padaryta anksčiau, paimant seserį iš kalėjimo prieš teismą. Dr. Gudavičius, kurs tada jau gerai uždirbdavo iš savo praktikos, pats samdė advokatus ir papirkinėjo atsakingus rusų pareigūnus, kad palengvintų sesers padėtį ir nukreiptų bylą pageidaujama linkme. Vienok visai išteisiinti sesers nepavyko.

Grafo Vladimiro Zubovo kilnus mostas

Po 1905 m. revoliucijos caro valdžia atsigavo ir prasidėjo žiurii reakcija ir kerštas.

1906 m. sausio mėn. pradžioj baudžiamieji būriai, kurie žiuriai malsino revoliuciją Latvijoje, buvo atsiųsti į Raseinių apskritį. Dragūnij būrys su viena patranka, vadovaujamas barono Drachenfelso, atvyko į Steponavą. Tuo laiku daktaro seserys buvo išsiųstos į gilią žemaitiją (Žvingis) pas tetą. Pinigai buvo duoti paslėpti kaimynui Toliušui (Zigmo Toliušio dėdei). Tai buvo geros širdies žmogus, kuris pagyvavo gyvuliu už mažą Praną Gudą, kai tas beganydamas užmigdavo. Toliušis, radęs jį miegantį, jo nekeldavo, o leisdavo pamiegoti.

Jodami į Steponavą ant Gudo ir Toliušio žemių ezios sustojo 25 dragūnai, kurie su atkūtais šautuvais atvyko į Gudų ūkį. Minėtas karininkas asmeniškai darė kratų spintoje. Del to Dr. Gudas pareiškė savo nustebingį, jog pirmą kartą malo tokį atsilikimą, kad karininkas eina policininko pareigas. Karininkas paraudo, kaip vėžys. Po kratos, nors ir nieko nerado, karininkas pareiškė, kad areštuoja vyresnį daktaro brolių Joną ir jį veš į Raseinius. Daktaras paprašė leidimo palydėti brolių. Bevežant karininkas, gavęs 50 rb. kyšio nuo daktaro, jį brolių paleido. Jie buvo sustoję karčiamoj, kurios savininkas žydas tiek patarė duoti. Vėliau ispravninkas tą brolių vėl areštavo ir norėjo išsiųsti į Archangelsko guberniją.

Prasidėjus reakcijai buvo užvestos bylos. Viena jų ir prieš daktaro brolių Joną, kurį įskundė valsciaus raštinnikas rusas. Jis parašė žemiečių viršininkui slapta pranešimą ar skundą prieš Joną Gudą, kurs buvo valsciaus kasininkas ir neleidė valsciaus raštinninkui savivaliauti su pinigais. Mokesčius renkant, susidarydavo kasai nepriklausūs perteklius, į kurį pretendavo valsciaus ponai. Kasininkui nesutikus tais pinigais pasidalyti, raštinnikas surašė melagingą skundą ir davė pasirašyti viršaičiui, nemokančiam skaičiuoti. Gavęs tą slapta skundą, žemiečių vir-

